

12549

nr księgi wieczystej

ok. 1902 r.

gmina **Zakopane**

N: 49°17'20.7" E: 19°58'09.1"

7. Poprzednie nazwy miejscowości

[illegible]

j. w.

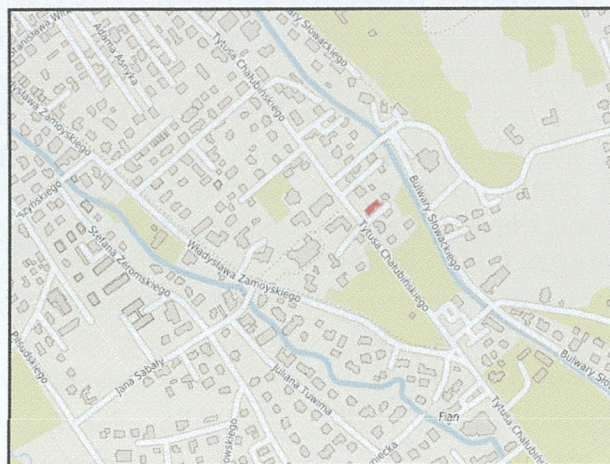
Gminna Ewidencja Zabytków
Wojewódzka Ewidencja Zabytków

ZAKOPANE
WILLA "STOKROTKA"
ul. CHALUBIŃSKIEGO 25

1070
370
330
370
1285

P, S, Ł, G, Ku, Sp, T

0 1 2 3 5m

Willa „Stokrotka „ przy ul. Chałubińskiego 25 zbudowana została około 1902 roku. Budynek należy do starszych budynków wzniesionych przy ulicy Chałubińskiego. Powstała w okresie kiedy rozwijał się w Zakopanem styl „zakopiański” propagowany przez Stanisława Witkiewicza jako styl narodowy wywodzący się z bogatej tradycji budowlanej i sztuki Podhala.. Budowla nosi wyraźne jego znamiona. Posiada charakterystyczną (typową) bryłę i rozplanowanie (powiększone późniejszą dobudówką z pocz. XX wieku i adaptacjami). Część frontową nakrywa dwuspadowy półszczytowo-przyczółkowy dach pierwotnie kryty gontem a obecnie blachą, a elewację wzbogaca wydatny ganek z werandą w poddaszu. Budynek mimo widocznych przemian, należy do jednych z ciekawszych zabytkowych budowli ulicy, charakteryzujących się ozdobnym detalem ciesielsko-stolarskim wywodzącym się z tradycyjnego budownictwa Podhala.

Sytuacja. Budynek willi „Stokrotka” znajduje się przy ulicy Chałubińskiego 25. Ulica ta jest jednym z traktów który prowadzi z centrum miasta w kierunku Kuźnic. Budynek położony jest na działce nr 236, w obrębie katastralnym nr 012. Działka posiada kształt prostokąta i powierzchnię 0,0526 ha. Granice posesji wytyczone sztachetowym ogrodzeniem. Budynek usytuowany centralnie na działce, frontem skierowany jest w kierunku południowo wschodnim.

Budynek drewniany, konstrukcji zrębowej, szalowany. Zbudowany na planie wydłużonego prostokąta, trzysosiowy, trzytraktowy. Budynek parterowy, częściowo podpiwniczony z poddaszem użytkowym. Nakryty dachami dwuspadowym, z wydatnymi przyczółkami i daszkami okapowymi w szczytach, krytymi blachą. Budynek o cechach budownictwa regionalnego, podhalańskiego. Posiada bogate zdobnictwo szczytów z charakterystycznymi „laubzegowanymi” deskami. Bogato zdobione są elewacje ganku-werandy elewacji frontowej budynku, posiadające snycerskie reliefy w deskach podokapowych.

Materiał, konstrukcja, technika.

Ławy fundamentowe wykonane z kamienia na zaprawie cementowo-wapienne. Podmurówka masywna, kamienna. Ściany budynku wzniesione w konstrukcji zrębowej, z belek drewna iglastego. Belki ścian wiązane w węglach na zamek i rybi ogon. Z zewnątrz ściany osłonięte szalunkami deskowymi strefowymi. Dolne partie z deskami przybijanymi w układzie pionowym na styk, z listwą cokołową dołem i listwą działową górą. Część górna z deskami przybijanymi w układzie poziomym na nakładkę. Elewacja frontowa budynku trzyczęściowa, regularna z wydatnym gankiem konstrukcji szkieletowej i werandą w poddaszu. Kondygnacje ganku wydzielone wydatnym daszkiem okapowym. Ganek przeszklony z rzędem smukłych okien o półkolistych wykrojach okien górą. Części boczne elewacji z parami smukłych prostokątnych, otworów okiennych z oknami dwuskrzydłowymi o poprzecznych, uchylnych luftach górą. Okna drewniane, podwójne. Elewacja boczna wschodnia nieregularna, zabudowana w części nowsza murowana przybudówką i dodatkowym gankiem wspartym na słupach umieszczonym pod wysuniętą połącią dachu. W elewacji tej analogiczne w wykroju otwory okienne oraz dodatkowo drzwi typu balkonowego. Elewacja boczna zachodnia również nieregularna, z czterema otworami okiennymi analogicznymi do elewacji frontowej. Elewacja tylna zabudowana przybudówkami, bez interesujących rozwiązań konstrukcyjnych i detalu architektonicznego. Ściany wewnątrz budynku drewniane, nakryte stropami belkowymi z powałami deskowymi. Podłogi deskowe i wylewki w pomieszczeniach gospodarczych. Stolarka drzwiowa jedno i dwuskrzydłowa, płycinowa. Komunikacja z poddaszem klatką schodową drewnianą, usytuowaną w trakcie tylnym, w dobudowanej części budynku. Schody drewniane, ujęte balustrada deskową. Dachy budynku dwuspadowe, o wieźbie krokwiowo-jętkowej kryte blachą. Szczyty szalowane deskami z bogato opracowaną dekoracją listwową. Szczyt nad elewacją boczną wschodnią z balkonem osłoniętym daszkiem okapowym. Balkon o ozdobnej deskowej balustradzie. Kominy murowane z cegły i tynkowane, ogrzewacze kaflowe. Budynek posiada instalację elektryczną i wodno-kanalizacyjną. Na działce przy budynku zachowana drewniana, ozdobna obudowa dawnej studni.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne	17. Użytkowanie obecne
ok. 780 m ³	zab. ok.136 m ²	budynek mieszkalny	budynek mieszkalny
18. Stan zachowania		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie	
Stan zachowania dobry. Niektóre elementy elewacji wymagają wymiany i odnowienia.		Brak zagrożeń. Otoczyć opieką konserwatorską.	

1.Sąd Rejonowy w Zakopanem. Wydział Ksiąg Wieczystych - [REDACTED]

21. Uwagi

22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

23. Bibliografia

- 1.Moździerz Z., Szlak stylu zakopiańskiego. Zakopane 2014.
- 2.Biernot. T., Budynki witkiewiczowskie w Zakopanem. Materiały z badań inwentaryzacyjno-studialnych obiektów historycznych. Gliwice 2010.
- 3.Długołęcka L, Pinkwart M., Zakopane. Przewodnik historyczny. Pascal B-B, 2003
- 4.Moździerz Z., Styl zakopiański w architekturze [w:] Regionalizm, Regiony, Podhale. Pod red. Jerzego M. Roszkowskiego. Zakopane 1995, s. 23–52.
- 5.Tondos B., Styl zakopiański i zakopiańszczyzna. Wrocław 2004.
- 6.Homola I., Od wsi do uzdrowiska. Zakopane w okresie autonomii galicyjskiej 1867–1914 [w:] Zakopane czterysta lat dziejów. Pod red. Renaty Dutkovej. Kraków 1991, t. 1, s. 170–222.
7. Janiszewski T., Zakopane – Stacja Klimatyczna w Tatrach. Zakopane 1899.

24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

tekst

dr Marek Grabski październik 2019 r.

plany, rysunki

j. w.

fotografie

j. w.

25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)

26. Załączniki

Załącznik nr 1 –ilustracje

Załącznik nr 2 - ilustracje

Załącznik nr 3 - ilustracje

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość	ZAKOPANE	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres BUDYNEK MIESZKALNY – WILLA „STOKROTKA”- ul. T. Chalubińskiego 25.	6. Zawartość załącznika Ilustracje
2. Gmina	Zakopane		
3. Powiat	tatrzański		
4. Województwo	małopolskie		

widok od południa

widok od południowego - wschodu

*widok od zachodu
elewacja wschodnia*

*widok od wschodu
widok na elewację północną*

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 2

1. Miejscowość	ZAKOPANE	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres BUDYNEK MIESZKALNY – WILLA „STOKROTKA”- ul. T. Chalubińskiego 25.	6. Zawartość załącznika Ilustracje dodatkowe
2. Gmina	Zakopane		
3. Powiat	tatrzański		
4. Województwo	małopolskie		

balkon w szczycie elewacji wschodniej

otwory okienne

odrzwia w elewacji zachodniej

ganek z werandą przy elewacji frontowej

1. Miejscowość	ZAKOPANE	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres BUDYNEK MIESZKALNY – WILLA „STOKROTKA”- ul. T. Chałubińskiego 25.	6. Zawartość załącznika Ilustracje dodatkowe
2. Gmina	Zakopane		
3. Powiat	tatrzański		
4. Województwo	małopolskie		

ganek z werandą przy elewacji frontowej

szczyt ganku

zabytkowa obudowa studni